

Nikolaj Kolev, Boszija

Három négyzetméter

Mi is ez a három négyzetméter?

*A földművesnek
egy hagymaágyás.
A gyermekeknek –
iszonyú ketrec.
Az aggastyánnak
végső nyugovóhely.*

S nekem?

*összekarmolászott kóter,
pajzán és
szomorú rímek
szóüzérei,
vágyakozások,
sorsok,
sikoltás.*

Egy príccs

*tönkökből ácsolva,
egy elnyűtt, ócska
matrac,
ami sohasem találkozott
a szerelmi önkívület
líhegésével.*

1989. márc. 17. Sztara Zagora, Gyűjtőfogház

A haza

1.

*A prédának nincs becse,
ha csak úgy odahull,
mint a fillér
a koldus kajla kalapjába.
Akkor se,
ha ez a préda
saját
Hazánk.*

2.

*Nehezen válik az ember
e párás föld gazdájává.
Nem egy-két év –
nemzedékek sora követi egymást,
míg váratlanul felismered:
valójában
ki is a Gazda.*

3.

*Ó, hazám!
nyújts nekem gyógyírt
az emberi örültség ellen!
Mondd,
miként nyerhetném el?
S mondd:
hogyan nyerhetem el
a te szülői könnyeidet,
miket a sírom fölött hullatsz?*

(1989. aug. 9. Szófia Központi Börtön)

Mankó

Iglika lányomnak

Néha hitem is
cserbenhagy.
Olyankor egy hangot hallok:
– Ne állj meg!
Sántikálj csak tovább!
Támaszkodj a vékony
remény-mankóra!
A szerelem csalóka,
kancsít az elválás.
A sarokban unalom pókja sző hálót.
Ritmust váltok hát
és jól megszorítom
az öreg remény-mankót.
A járás tévelyeg,
elvéted az utat.
Gyűlölettel telik el
a lélek,
fájdalmak és könnyek között
szelek át
teret és időt
a sánta lábú reményen.

(1989. aug. 28. Szófiai Központi Börtön)

Új megfeszítés

(részlet)

„Amikor a rab visszautasítja az ételt és ezzel veszélyezteti
életét és egészségét, az orvos utasítása szerint meg kell
tenni a szükséges intézkedéseket.”
Büntető Törvénykönyv, 86.§

Csipp, csepp, csöpp – csepereg lassan a glikóza.
Közömbösen és egyhangúan,
amitől a falra lehet mászni.
A diagnózis: keresztrefeszítés,
terápia – halál nélkül nincs föltámadás!

Fekszik meztelenül a krisztusi test,
örök véznaságra kárhoztatva,
elgyötörten,
összetörve,
gírhesen,
elfásultan.
Halál nélkül nincs föltámadás!

Föléhajolnak a felcserek,
dörzsölik kezüket elégedetten,
sátáni mosollyal tapintják ki
a gyenge pulzust
a szögverte kézen.
Pilátus
írásztala mögött
a varázsszavakat mormolja:
Halál nélkül nincs föltámadás se! –
iszonyatos lassúsággal
csepeg az infúzió, csipp-csöpp,
és elnyújtja az agóniát

(1989. aug. Szófiai Központi Börtön)

Jámborul

*Jámborul emeljük kezünk és egyhangúlag szavazunk.
Életfogytiglan választjuk meg püspökünket.
Titokban dűnnyögünk, nyíltan éhezünk-szomjazunk,
nitrátok tömik meg bendőnket és lelkünket.*

*Utódokat nemzünk, felneveljük az unokákat,
valami ősi félelemhez vagyunk mi könyörtelenül hívek.
És sírunk, mikor kis kezecskéikkel gyomrunkba vágnak,
s mint kérdéseikkel, porrá zúznak bennünket.*

*És újból jámborul emeljük kezünk s hányjuk magányosan a keresztet,
s átkozzuk rossz esélyeinket, sötétedő sorsunkat.
Csak akkor döbbenünk rá, hogy kezünk vállunkba dermedt,
és nem élünk, így is születünk – élőhalottnak.*

(1989. febr. Sztara Zagora, Előzetes)

Pozitura

*Homlokomat
fekete festékkal
kereszt alakban megjelölöm,
hogy ellenségem
jól
célba vehesse.
Nem dicsekszem azzal,
hogy nem félek.
Tudom,
a gyilkos
úgysem értene meg.
Pontosan
céloz
a kereszt közepébe,
s hidegvérűen
húzza meg a ravaszt.
Tátong a lyuk majd
a szétlőtt homlokon,
a szentséges bibliai jel
legközepén.
A kiomló masszából
gondolatot és vért
markol föl akkor a gyilkos,
agyvelőt és sikolyt.
S én lerajzolom az életet –
az iszonyatos képet,
s megírom
leggyengédebb verssoromat.*

(1989. ápr. 12. Läger)

Notturmo

*Szömyű volt az az
estéli asztal.
Mellette állt Jézus
és Mohamed.
Elgyengülten
nyújtottak
kezet egymásnak.
S könnyeik
a padlózatra hulltak.
Hangjuk némasága
felüvöltött.
Birkanyáj tért haza*

*a homályban.
Egy klarinét
rekviemszerűen felzokogott.
Az előjáróságon pedig
ezen az estén dáridó volt,
az udvaron
ácsok serénykedtek.
Figyelmesen tanulmányozták
a különös, balsejtelmű plánomot,
melynek tetején ez állt:
„Egyenkereszt
minden
alkalomra”
„Iker-keresztfa”*

*És hajnalban
a szürkületben megfeszítették őket.*

(1990. jan. 7. Szófia)

Miniatúra

*Mi is a furulya?
Egy lyukas fadarab,
mit szű rágott ki
öntudatlanul,
és csókolásra
síró hangokat hallat.*

Kiss Benedek fordításai